

[Aksel Larsen.]

respekt for datoen den 15. marts. Når regeringen og når landbruget kunne vente til den 3. september, spørger jeg statsministeren: hvorfor kunne landbruget så ikke vente til den 1. oktober? Var det nødvendigt at gennemføre dette i finansudvalget på dettes lukkede møde og med et ret knebent flertal 4 uger før folketinget trådte sammen? Det er det, der efter min mening skærper og må skærpe kritikken af regeringens og finansudvalgets flertals optræden i denne sag, og derfor kan jeg ikke godkende en væsentlig del af statsministerens svar til mig, men jeg kan naturligvis erklære mig enig med statsministeren i, at det bedste, folketinget kan gøre, er nu at finde ud af, hvorledes man skal fastlægge en praksis for fremtiden.

Jeg siger igen: det er ikke juridiske professorer eller folk uden for tinget, der skal fastlægge, hvorledes tinget fortolker gældende lovgivning, og hvilken praksis tinget vil fastlægge. Det er folketinget selv, der skal gøre det; folketinget er alene suverænt. Jeg vil samtidig sige, at det er noget bedrøveligt, at ikke folketinget som helhed har reageret mod det, der skete her, men i hvert fald må folketinget på den givne foranledning finde former, hvorunder det kan beskæftige sig med sagen og optrække visse retningslinjer for, hvorledes man bør forfædre i fremtiden. Der er statsministeren enig med mig, og jeg håber, at vi også kan blive enige om, hvorledes en sådan behandling skal foregå. Det kan naturnødvendigt ikke foregå i et folketingsmøde, men vi finder jo nok ud af, hvordan vi skal gøre det.

Lysholt Hansen: Ud fra mit kendskab til finansudvalgets arbejde og den bevillingspraksis, der er institueret, vil jeg ikke tro, at regeringen er kommet i strid med stk. 2 i grundlovens § 46 med sin ansøgning om på forventet efterbevilling ved tillægsbevillingslov at måtte udrede et beløb på 125 mill. kr. til landbruget.

De 100 mill. kr. af det ansøgte beløb, hvorom tvivlen er rejst, blev foreslået tilført landbrugets dispositionsfond, hvis beløbsramme ganske vist, som rigtigt fremhævet af hr. Aksel Larsen, ved lov om afsætning af danske landbrugsvarer i henhold til § 7, stk. 2, er fastsat til det ganske konkrete

beløb 150 mill. kr., og dette beløb er også opført på finansloven, men det vil efter min bedømmelse kunne ændres ved tillægsbevillingslov. Men da der er tale om ændring af et beløb, der er fastsat ved lov, måtte regeringen efter min bedømmelse have fulgt den sædvanlige praksis ved ændring af en lov, nemlig at stille forslag til en tekstanmærkning, der klart angav, hvilken lov og hvilken paragraf man ønskede ændret, eller man burde have imødekommet vort klart udtalte ønske om at fremsætte forslag her i tinget om den ønskede bevilling.

Havde regeringen fulgt fremgangsmåden med ændring af loven ved tekstanmærkning, ville jeg uden at være sagkyndig på det statsretlige i sagen tro, at regeringen havde haft det formelle i sagen i orden. Men jeg må rigtignok tilføje, at det formelle i denne sag for mit parti er mindre væsentligt end den kendsgerning, at regeringen blankt afviste et ønske fra to partier i finansudvalget, repræsenterende 74 af folketingets 179 medlemmer, om at få ansøgningen behandlet i folketinget gennem et lovforslag. Det er, så vidt jeg kan huske, og så vidt jeg har kunnet søge mig frem til, et helt klart brud med hidtidig politisk praksis, og det er den kraftigste bebrejdelse, vi retter mod regeringen. Vi betragter det som en hån mod oppositionen og imod folketinget, at regeringen i kraft af sit folketingsflertal gennemfører en bevilling på 100 mill. kr., uden at der åbnes mulighed for, at folketinget får adgang til på rent sagligt grundlag at bedømme rimeligheden i en sådan bevilling.

Når jeg tænker på de taler, statsministeren i tidens løb har holdt om nødvendigheden af det samarbejdende folkestyre, står jeg uforstående over for, at statsministeren har villet lægge navn til simpelt hen at gennemføre et diktat, hvorom der hverken kunne forhandles, ej heller fås oplysninger. De smukke ord om samarbejdsvilje, statsministeren fremførte i åbningstalen, får på denne baggrund en meget hul klang. Jeg spørger statsministeren: anser statsministeren det virkelig for en rimelig handlemåde over for befolkningen og folketinget, at regeringen bag lukkede døre forhandler sig til rette med et enkelt erhverv om en bevilling af denne størrelse for derefter at gennemføre den uden nogen form for oriente-